

Utvärdering av H&M:s efterlevnad av planer för avhjälpande åtgärder hos strategiska leverantörer i Bangladesh

Utarbetad av Clean Clothes Campaign, International Labor Rights Forum, Maquila Solidarity Network och Worker Rights Consortium¹

**Clean
Clothes
Campaign**

Red de
Solidaridad de la
Maquila
Solidarity Network
www.maquilasolidarity.org

WORKER RIGHTS CONSORTIUM

¹ Detta är en översättning av det engelska originalet. Vid avvikelse gäller den engelska versionen.

*Omslagsfoto: Interiör av Garib & Garib, en leverantörsfabrik till H&M där
en brand dödade 21 arbetare 2010.*

September 2015

Vi tackar Fordham University School of Law Corporate Social
Responsibility Clinic för deras värdefulla forskningsstöd.

Inledning

Den här rapporten utvärderar och analyserar, utifrån allmänt tillgängliga uppgifter, hur mycket H&M har åstadkommit vad gäller hantering av säkerhetsrisker i sina fabriker i Bangladesh. Uppgifterna kommer från fabriksinspektionsrapporter och planer för avhjälpande åtgärder som brand—och byggnadssäkerhetsavtalet, "Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh", publicerat på sin webbplats.²

Analysen visar att H&M släpar uppseendeväckande långt efter i tidsplanerna med att avhjälpa säkerhetsriskerna som Accord-inspektörer identifierat och sätter därmed tiotusentals klädarbetares liv i fara. Ännu mer oroande är att de negativa resultaten härrör från en analys av H&Ms "Platinum"—och "Guld"—leverantörer, det vill säga den undergrupp avtalsfabriker som enligt H&M presterar högst inom arbets—och miljöfrågor i sin leveranskedja.³

Bakgrund

När Rana Plaza-byggnaden i Bangladesh kollapsade den 24 april 2013, dödades 1138 klädarbetare och ytterligare 2500 arbetare skadades. Det var den mest dödsbringande olyckan någonsin i den globala konfektionsindustrin. Till följd av tragedin fokuserades internationell massmedial uppmärksamhet på västvärldens konfektionsmärken och detaljhandeln i Bangladesh och på behovet av omfattande reformer av företagets hantering av säkerhet på arbetsplatsen hos sina utländska leveranskedjor.

I ett försök att ta itu med de grundläggande faktorerna som ledde till kollapsen av Rana Plaza-byggnaden och tidigare katastrofer med dödlig utgång hjälpte en koalition av arbetsrättsaktivister, däribland IndustriAL Global Union, UNI Global Union, Bangladesh fackförbund, Clean Clothes Campaign, International Labor Rights Forum, Maquila Solidarity Network, och Worker Rights Consortium till att ta fram avtalet om brand—och byggnadssäkerhet i Bangladesh ("The Accord"). Avtalet är juridiskt bindande, där de avtalande parterna—varumärkesföretag och detaljhandeln—har förbundit sig att kräva att deras fabriker genomgår nödvändiga säkerhetsreoveringar, ge ekonomiskt stöd till fabriker som behöver det, och att avsluta sina affärer med fabriker som underlåter att genomföra reoveringar inom den tidsram som fastställts av Accords oberoende inspektioner. Ett avtal som håller avtalsparterna juridiskt ansvariga för sina åtagande vad gäller arbetarnas säkerhet är en ny företeelse inom den moderna, globala konfektionsindustrin. Varumärkesföretag och detaljhandeln har i årtal lovat att värna om arbetarnas rättigheter och säkerhet i sina leveranskedjor, men i verkligheten har deras egen modell med låga priser och högt inköpstryck skapat starka incitament för fabriker att hålla nere kostnader och öka produktionen genom att bortse från arbetsrättsnormer.

² Accord inspektionsrapporter och åtgärdsplaner läggs ut på <http://accord.fairfactories.org/ffcweb/Web/ManageSuppliers/InspectionReportsEnglish.aspx>. Accord avslöjar inte vilka varumärken och detaljhandlare använder vilken fabrik. Till dess förtjänster, har H&M offentliggjort en lista på avtalsfabriker som den använder sig av, i Bangladesh och globalt, och den lista är utgångspunkten för att länka H&M med gruppen fabriker som diskuteras i denna rapport. Se: <http://sustainability.hm.com/en/sustainability/downloads-resources/resources/supplier-list.html>.

³ H&M Leverantörlista, se: <http://sustainability.hm.com/en/sustainability/downloads-resources/resources/supplier-list.html>.

Efter påtryckningar från allmänheten blev H&M, den enskilt största inköparen av bangladesh-tillverkade kläder, det första företaget att skriva under avtalet. Hittills har över 200 företag skrivit under avtalet.⁴

Samtidigt har flera nordamerikanska varumärkesföretag, ledda av Gap och Walmart, etablerat ett eget program, och hävdar att även de kommer att arbeta med att ta itu med arbetarnas säkerhet i Bangladesh. Samtidigt som detta alternativa program—Alliance for Bangladesh Worker Safety ("the Alliance")—påstår sig vara särskilt framtaget för att inspektera och åtgärda säkerhetsproblem hos bangladeshiska klädesfabriker, har programmet inte tagit med många av Accords mest väsentliga delar. Alliance har inget krav på att medlemmar ordnar ekonomiskt stöd för livsviktiga säkerhetsreparationer vid fabriker och, som vi noterar nedan, saknar tillräcklig insyn för att allmänheten ska kunna följa den enskilda fabriken utveckling. Dessutom saknar Alliance någon form av meningsfullt deltagande från arbetarna och framför allt saknar den rättslig giltighet införförarbetarrepresentanter. Därmed återskapar den de grundläggande brister i tidigare frivilliga branschinitiativ som misslyckades med att förhindra tidigare katastrofer som Rana Plaza-olyckan.

Accords krav på avtalande parter

Sedan Accord bildades för två år se-

dan, har den utfört oberoende brand—byggnads—och elektriska säkerhetsinspektioner vid fler än 1 300 fabriker⁵, och genomfört uppföljningsinspektioner vid fler än 650 fabriker⁶ för att övervaka framstegen för avhjälpande åtgärder. Till skillnad från tidigare branschrevisioner där man bortsåg från kritiska säkerhetsfrågor, har Accords inspektioner genomförts av kvalificerade säkerhetsingenjörer med ingående kunskap om brand—byggnads—och elektrisk säkerhet.

För varje fabrik som inspekterats har Accord lagt ut en kopia av inspektionsrapporten på sin webbplats på engelska och bengali.⁷ Accord har också lagt ut en åtgärdsplan som beskriver i detalj de specifika åtgärder som fabriken måste vidta för att hantera riskerna som identifierats vid inspektionen och fastställer ett sista datum då varje åtgärd ska vara slutförd. Accords ingenjörer kontrollerar i vilken utsträckning fabriken genomför de olika åtgärderna enligt åtgärdsplanen inom den angivna tidsperioden. Accord uppdaterar regelbundet utvecklingen för varje obligatorisk åtgärd vid varje fabrik på sin hemsida, och anger att varje punkt är "pågående", med andra ord att fabriken inte rapporterat punkten som avslutad, "i avvaktan på bekräftelse", som betyder att fabriken har rapporterat punkten som avslutad, men att Accord har ännu inte bekräftat detta, eller "åtgärdat", som

⁴ Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh. "Company Signatories." <http://bangladeshaccord.org/signatories/> (Läst 11 september 2015). En tidigare version av avtalet, känd som "the Bangladesh Fire and Building Safety Agreement" skrevs under, innan Rana Plaza-katastrofen, av två andra klädesföretag – PVH Corp. and Tchibo.

⁵ Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh. "Progress." Eftersom denna utvecklingsrapport släpptes 21 maj 2015 har vi antagit att de "17 nya fabriker planerade för inspektion," har vid dags dato redan inspekterats. <http://bangladeshaccord.org/progress/>.

⁶ Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh. "Monthly Update July 2015." <http://bangladeshaccord.org/2015/07/monthly-update-july-2015/>.

⁷ Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh. "Inspection Reports and Corrective Action Plans." <http://accord.fairfactories.org/ffweb/Web/ManageSuppliers/InspectionReportsEnglish.aspx> (Läst mellan 24 augusti och 1 september 2015)

innebär att Accord har bekräftat att åtgärden är slutförd. Därmed är det enkelt för arbetare, konsumenter och allmänheten att se hur mycket eller hur lite varje fabrik har gjort för att ta itu med brott mot säkerheten som identifierats vid Accords inspektioner.

Företagen som skrivit under Accord ansvarar för att deras fabriker håller tiderna för åtgärdsplanen.

Enligt artikel 12 i avtalet: "Där nödvändiga avhjälpande åtgärder identifierats av säkerhetsinspektören för att fabriken ska följa byggnads—brand—och elektriska säkerhetsnormer, skall avtalande företag med fabriken som Nivå 1, 2 eller 3 leverantörer, försäkra sig om att fabriken genomför dessa avhjälpande åtgärder, enligt ett schema som är obligatoriskt och tidsbundet, med tillräcklig tid utsatt för alla större reoveringar".⁸ Dessutom står det i artikel 21 att "Varje avtalsslutande part skall kräva att sina leverantörer i Bangladesh till fullo deltar i inspektionen, avhjälpande, hälsa och säkerhet, och, i tillämpliga fall, utbildnings aktiviteter, enligt avtalet."⁹ I artikel 22 står det att "För att förmå Nivå 1 och Nivå 2 fabriker att följa kraven om uppgradering och avhjälpande åtgärder enligt programmet, skall deltagande varumärkesföretag och detaljhandeln förhandla affärsvillkor med sina leverantörer för att säkerställa att det är ekonomiskt genomförbart för fabriken att upprätthålla säkra arbetsplatser och följa kraven som inrättats av säkerhets-

inspektorn på uppgradering och avhjälpande åtgärder. Varje avtalande part kan välja att använda andra medel för att säkerställa att fabriker får ekonomisk kapacitet att följa kraven om avhjälpande, inklusive, men inte begränsat till, gemensamma investeringar, tillhandahållande av lån, att få tillgång till givar- eller statligt stöd, genom att erbjuda affärsincitament eller genom att betala för reoveringar direkt."¹⁰

Artiklarna 12 och 21 tydliggör att ansvaret för att säkerställa att fabriken genomför avhjälpande åtgärder i tid ligger hos varumärkesföretagen och i artikel 22 förbinder sig varumärkesföretagen att säkerställa att det är ekonomiskt genomförbart för fabriken att följa kraven på avhjälpande. Om en fabrik därmed inte har utfört åtgärderna inom tidsfristen är detta en brist hos köparen att följa sina skyldigheter enligt dessa artiklar.

Vi noterade att Alliance brist på insyn innebär att en analys som liknar den som presenteras i detta dokument inte är möjlig vad gäller prestation hos något varumärkesföretag inom Alliance. Trots att Alliance lägger ut kopior på sina inledande inspektionsrapporter och åtgärdsplaner på internet, slutar insynen där. Till skillnad från Accord uppdaterar inte Alliance åtgärdsplanerna när det sker en utveckling (eller om utvecklingen uteblir) vid en fabrik eller tillhandahåller annan information om vad som sker i en fabrik efter den inledande inspektionen.¹¹ Därmed blir det omöjligt att avgöra, för fabriker knutna till något Al-

⁸ Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh, artikel 12. 13 maj 2013. http://bangladeshaccord.org/wp-content/uploads/2013/10/the_accord.pdf.

⁹ Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh, artikel 21. 13 maj 2013. http://bangladeshaccord.org/wp-content/uploads/2013/10/the_accord.pdf.

¹⁰ Accord on Fire and Building Safety in Bangladesh, artikel 22. 13 maj 2013. http://bangladeshaccord.org/wp-content/uploads/2013/10/the_accord.pdf.

¹¹ Författarna till rapporten har granskat Alliance åtgärdsplaner utförligt och har inte hittat något som ser ut som en tydlig uppdatering, och har skrivit till Alliance för att försöka få klarhet, men har inte fått något svar.

liance-varumärkesföretag, om säkerhetsrenoveringar har genomförts eller inte. Medan det finns anledning till oro utifrån vad som sägs i den här rapporten kring förseningar i säkerhetsrenoveringar vid Accord-fabriker, så ordnar Accord viktigt offentliggörande som gör att problemen kan identifieras och, förhoppningsvis, hanteras. Mer oroväckande är situationen hos Alliance-fabrikerna, där allmänheten inte har möjlighet att få veta vilka villkor som gäller och, därmed, inget sätt att hålla Alliance-varumärken till svars.

Metod

Mellan den 24 augusti och den 1 september 2015 granskade vi en samling allmänt tillgängliga åtgärdsplaner som är publicerade på Accords webbplats. Vi inriktade vår granskning på H&Ms leverantörer av flera skäl. Som den största inköparen av kläder från Bangladesh påverkar H&Ms beslut och handlingar det största antalet arbetare. H&M är också mycket inflytelserik i branschen, både med hänsyn till fabriker och andra varumärken, och kan använda både morot och piska för att få fabriker att slutföra nödvändiga reparationer i tid. H&M har också gjort offentliga uttalanden där de hävdar att företaget uppfyller sina Accord-skyldigheter, men underlåter att nämna de stora förseningarna i säkerhetsåtgärder som vi tar upp i denna rapport. Däremot skriver H&M i sin hållbarhetsredovisning (Sustainability Report 2014)

och på sin webbplats att sanering redan är utförd ("follow up on initial inspections as per the Bangladesh Accord on Fire and Building Safety" and "ensur[ing] remediation" tasks are "done").¹²

H&M har 229 tillverkande fabriksleverantörer i Bangladesh.¹³ Av dessa klassificerar H&M 56 fabrikers som "Platinum"—och "Guld"—leverantörer, det vill säga H&Ms strategiska partners och prioriterade leverantörer—fabriker som H&M har närmast samarbete med. Enligt H&M tillverkar Platinum—och Guldleverantörer cirka 60 % av H&Ms produkter i Bangladesh och drar nytta av ett långvarigt affärsförhållande med företaget. Eftersom H&M säger att "endast leverantörer med bästa prestationen på alla plan, inklusive hållbarhet, kan bli en sådan strategisk partner"¹⁴, kan man förvänta sig att dessa fabriker borde ha en bättre efterlevnad av säkerhetsnormer än en genomsnittlig H&M-leverantör eller än en genomsnittlig fabrik i Bangladesh.

Av gruppen på 56 fabriker, finns det Accord åtgärdsplaner hos 36 av dem, 17 fabriker har Alliance åtgärdsplaner och 3 har inga åtgärdsplaner alls.¹⁵ Fyra Platinum- och Guldfabriker med Accord-åtgärdsplaner har avslutat inledande inspektioner för mindre än ett år sedan. Vi beslutade att utesluta dessa fabriker från vår analys och inrikta oss på de 32 fabrikerna med

¹² H&M. "Choose and reward responsible partners – our Conscious Actions," 2.7.

<http://sustainability.hm.com/en/sustainability/commitments/choose-and-reward-responsible-partners/about.html> (Läst 11 september 2015).

¹³ H&M. "Our supplier factory list – Bangladesh."

<http://sustainability.hm.com/en/sustainability/downloads-resources/resources/supplier-list.html> (Läst 24 augusti 2015).

¹⁴ H&M. "Our supplier factory list – Platinum & gold." Se,

<http://sustainability.hm.com/en/sustainability/downloads-resources/resources/supplier-list.html> (Läst 24 augusti 2015).

¹⁵ Några av H&Ms leverantörer i Bangladesh tillverkar för både Accord-listade och Alliance-listade varumärken. I fall där Alliance had utfört den inledande inspektionen och har lagt ut åtgärdsplaner, är Accord samtidigt i stand att utföra en egen uppföljningsinspektion och kommer att lägga ut egna åtgärdsplaner för dessa fabriker, med regelbundna uppdateringar

Accord-åtgärdsplaner där inspektionerna avslutades mer än 12 månader sedan eftersom hos dessa fabriker har H&M haft den längsta tiden att genomföra saneringskraven. Vår analys riktar in sig på att utvärdera hur många av reparationerna och reoveringarna som hade utförts enligt Accord-kraven. För syftet av vår analys antar vi att i de fall fabriker rapporterat att de slutfört en punkt, är den punkten slutförd, även om Accord ännu inte bekräftat slutförandet av reoveringen (eftersom det kommer inte alltid att vara fallet att reoveringar som rapporteras som klara faktiskt visar sig vara det vid en Accord-inspektion, kan denna rapport underskatta graden av säkerhet och friar hellre än faller vad gäller varumärket och fabriken).

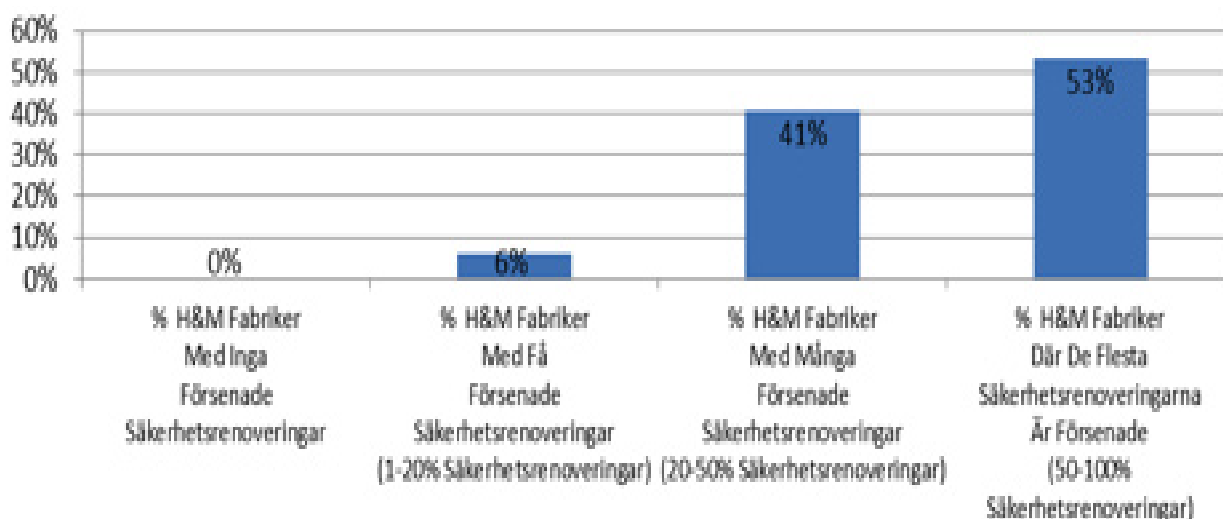
Förutom att undersöka den sammanlagda graden av efterlevnad vad gäller obligatoriska brand—elektriska—och byggnadsreparationer enligt Accord, har

vi utvärderat, individuellt, graden av slutförande för några av de viktigaste och livräddande brandsäkerhetskrav, som till exempel avlägsnandet av låsmekanismer på nödutgångar och sedan installationen av brandskyddsdörrar. Tyvärr fanns det inte möjlighet att utföra samma analys på Alliance-fabriker, på grund av brist på insyn hos Alliance, som tidigare presenterats i texten.

Resultat¹⁶

Säkerhetsinspektionerna utförda av Accord-ingenjörer hos 32 H&M Platinum- och Guld-fabriker visade totalt 518 brott mot strukturella säkerhetskrav, 836 brandsäkerhetsbrott och 650 elsäkerhetsbrott, som alla krävde åtgärd—i genomsnitt 62 kränkningar per fabrik. Ingenjörerna identifierade en saneringsåtgärd för varje brott och en tidsfrist för slutförandet av åtgärden.

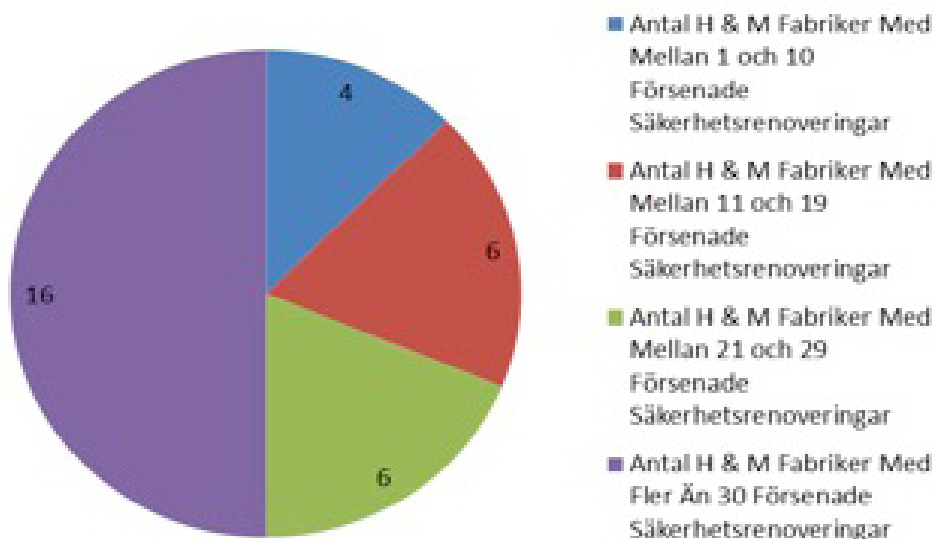
Bild 1: Försenade säkerhetsreoveringar vid H&M Guld- och Platinumfabriker¹⁷

¹⁶ Ett kalkylblad av vår analys finns tillgänglig på förfrågan.

¹⁷ För denna tabell och alla efterföljande tabeller analyserar vi data för samtliga 32 H&M "Gold" och "Platinum" fabriker – dess mest strategiska och värdefulla leverantörer – som hade genomgått en inspektion minst ett år sedan.

Bild 2: Antal försenade säkerhetsrenoveringar, per fabrik

Av alla nödvändiga avhjälpande åtgärder hos H&Ms Guld- och Platinumfabriker var huvuddelen (52 %) försenade enligt tidtabellen. De flesta förseningarna angår strukturella renoveringar (71,6 %), följt av brandsäkerhetsreparationer (50,1 %), och sedan elektriska reparationer (37,8 %). För utestående renoveringar, låg 47,1 % minst 6 månader efter slutdatumet och 9,8 % av punkterna har fortfarande inte åtgärdats mer än 12 månader efter slutdatumet enligt åtgärdsplanen.

En betydande majoritet av åtgärdsplanerna kräver tre renoveringar som är särskilt viktiga för brandsäkerhet: borttagande av skjutdörrar och hopfällbara grindar, borttagande av låsdörrar, och installation av brandklassade dörrar och inhägnad av trapphus. I de flesta fallen har låsen som skulle förhindra arbetare från att lämna byggnaden vid brand tagits bort. Men, i 16,1 % av fabriker har slutdatumet för att ta bort låsen passerat och arbetare fortsätter att riskera att bli inlåsta i byggnaden

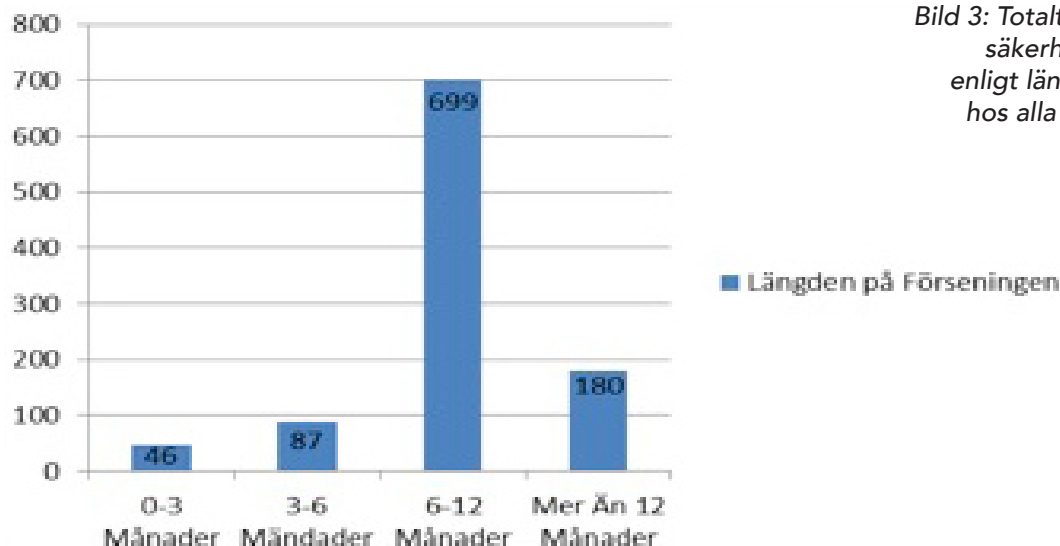
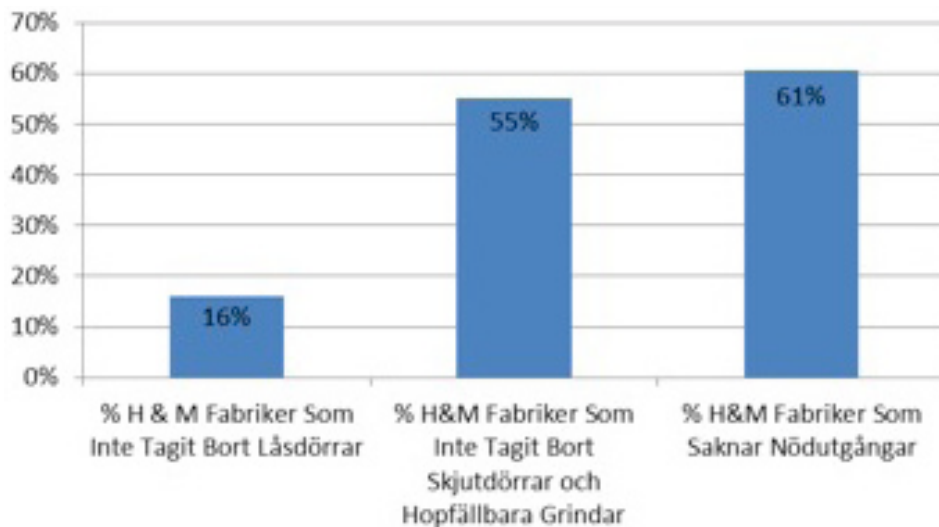

Bild 3: Totalt antal försenade säkerhetsrenoveringar, enligt längd på försening, hos alla H&M Guld - och Platinumfabriker

Bild 4: Procent av H&M "Guld" och "Platinum"-fabriker som saknar vissa brandsäkerhetsreonerungsveras¹⁷

vid en brand. Resultaten från de två andra nödvändiga brandsäkerhetsreparationer är än mer oroande: i 55,2 % av fabrikena kvarstår skjuddörrar och hopfällbara grindar (som, liksom lås dörrar, kan allvarligt hindra arbetarnas utrymning vid en brand eller annan kris), och i 60,7 % av fabrikena har brandklassade dörrar ännu inte installerats, trots att tidsfristen gått ut.

Installationen av brandklassade dörrar och inhägnad av trapphus är kanske de enskilt viktigaste åtgärder som en fabrik kan göra för att förhindra att arbetare dör i en brand. I Bangladesh utförs mesta delen av klädestillverkningen i flervåningshus, många med sex eller fler våningar. När en brand bryter ut i ett flervåningshus sprids röken omedelbart upp och ut, och fyller öppna utrymmen. Om det saknas branddörrar vid in- och utgången till varje våning, vilket skulle isolera trapphusen från andra delar av byggnaden, fylls trapphusen snabbt med rök och blir oframkomliga, och arbetare blir fast på de övre vå-

ningarna. Denna brist har varit den främsta orsaken till nästan varje större dödsbrand i Bangladesh klädesindustri, inklusive Tazreen Fashions-branden i november 2012, där fler än ett hundra arbetare dog.

Omvänt, om en anläggning har ordentligt inneslutna trapphus och branddörrar, enligt nationella krav och Accords normer, då skyddas utgångar vid trapphus från rök och värme och förblir rökfria, och arbetare har bättre förutsättningar att lämna byggnaden på ett säkert sätt. **Varje fabrik där bristen på inhägnat trapphus och branddörrar har identifierats, men där dessa faror kvarstår utan åtgärd, utgör en reell dödsfälla.**

Vår analys av de 32 åtgärdsplaner för fabrikena som H&M anser vara sina bästa leverantörer och där inledande inspektioner avslutades mer än 12 månader sedan, visar att *alla* fabriker har minst en säkerhetsåtgärd som är försenad och att 28 av de 32 (87,5 %) har mellan 10 och 89 säkerhetsåtgärder som är försenade.

¹⁸Vi använder termen "nödutgång" i denna bild och bild 5 för att betyda ett system av inhägnade trapphus och brandklassade dörrar som krävs enligt Accord-normer och som möjliggör snabb evakuering vid en krissituation.

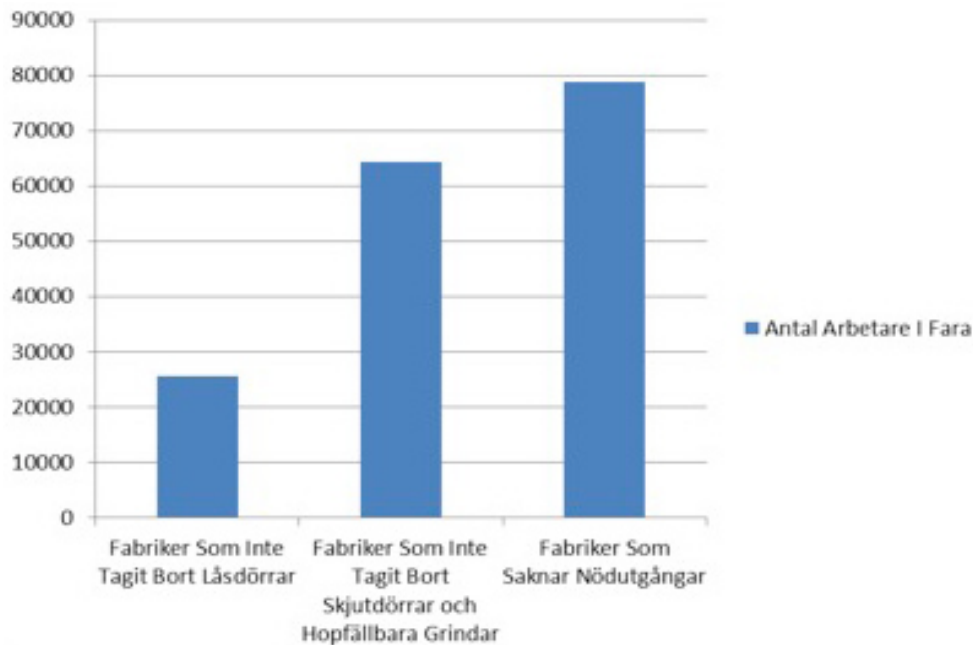

Bild 5: Antal Arbetare i Fara På H&M:s Platinum - och Guldfabriker Som Saknar Särskilda Brandsäkerhetsreparationer

Resultaten är särskilt oroväckande eftersom dessa är de leverantörer som H&M själv beskriver som sina viktigaste, sina närmaste och mest etiska affärspartner, och ändå har inte en enda fabrik avslutat de nödvändiga renoveringarna i tid. De flesta är långt efter på ett flertal viktiga säkerhetsreparationer. Istället fortsätter arbetarna i de flesta av dessa "Guld"—och "Platinum"—fabriker att slita under mycket osäkra förhållanden, och utan tillgång till livsviktiga utrymningsvägar—samma förhållanden som dödade 112 arbetare på Tazreen Fashions i 2012, 21 arbetare hos en H&M—leverantör, Garib & Garib, år 2010, och som har dödat hundratals andra arbetare i dussintals fabriksbränder under de senaste femton åren.

Mot bakgrund av denna verklighet, är det förvånande och oroande att H&M har sagt i sina egna offentliga rapporter att säkerhetsrenoveringar vid sina fabriker i Bangladesh är genomförda och att företaget inte har redovisat någon av förseningarna som finns dokumenterade av Accord.¹⁹

Dessutom har H&M kontaktats av fackförbund som är avtalsparter i Accord och har blivit ombudade att redogöra för de all-varliga förseningar av säkerhetsrenoveringar vid sina fabriker senast 1 september 2015. Fackförbunden har bett H&M ange orsaken till förseningarna och att redogöra för vilka åtgärder de tar för att hantera problemet. H&M har inte lämnat något svar.

¹⁸ På sidan om H&Ms "Choose and reward responsible partners – our Conscious Actions" redovisar företaget att "2.7. Uppföljning av inledande inspektioner enligt Accord, säkerställ åtgärd och registrera nya fabriker i Accord inspektionssprogram" är "klart"

<http://sustainability.hm.com/en/sustainability/commitments/choose-and-reward-responsible-partners/about.html>.

H&M also reports the same in its "Conscious Actions Sustainability Report 2014," p.29 and p.35, H&M rapporterar också likadant i sin "Conscious Actions Sustainability Report 2014," sid. 29 och sid.35, <http://sustainability.hm.com/content/dam/hm/about/documents/masterlanguage/CSR/reports/Conscious%20Actions%20Sustainability%20Report%202014.pdf>.

Slutsats

Enligt Accord—bestämmelser som presenterats tidigare i denna rapport, har H&M förbundit sig att kräva av sin leverantörsfabriker att utföra säkerhetsrenoveringar som anses nödvändiga av Accords inspektörer och att avsluta affärer med fabriker som inte utför renoveringar. Enligt Accords data har H&M brustit i att säkerställa att även sina högst värderade leverantörer skapar en trygg miljö i sina fabriker, men ändå fortsätter H&M att göra affärer med alla dessa leverantörer.

H&M har också förbundit sig till att erbjuda ekonomisk hjälp, i någon form, till de fabriker som är villiga att renovera, men har inte råd att på egen hand betala fullt ut för renoveringarna. Vi är bekymrade för att H&M kanske inte uppfyller alla sina åtaganden i detta hänseende. Accord har rapporterat stora problem med finansiering av renoveringar. Tyvärr har Accord inte varumärkesspecifik data i detta hänseende, så H&Ms agerande

kring renoveringsfinansiering kommer att förbli höljt i dunkel, om inte H&M själva väljer att avslöja dem, och vi kan inte dra några konkreta slutsatser i denna fråga.

Liksom många andra varumärken, försäkrade H&M allmänheten efter Rana Plaza kollapsade att de skulle vidta nödvändiga åtgärder för att garantera säkerheten för arbetarna i Bangladesh som syr kläder för företaget. Men efter vår analys av Accords allmänt tillgängliga uppgifter om inspektionsresultat och åtgärdsplaner måste vi dra slutsatsen att H&M har underlåtit att uppfylla dessa åtaganden. Som den största inköparen av Bangladesh-tillverkade kläder, som det första företaget att underteckna Accordavtalet, och som ett företag som presenterar sig som en ledare inom arbetet för socialt ansvar, bör H&M istället visa vägen till säkrare fabriker enligt Accords tidsplan—innan det sker nya olyckor som dom på Garib&Garib, Tazreen Fashions eller Rana Plaza.■